

Gezamenlijke uitvoering KRW-plannen noodzakelijk

Nederland veilig in drie stappen: het gebruiken van onbreekbare dijken, een 'kraan' bij Pannerden om de waterverdeling te kunnen aanpassen, waarbij meer water via de Waal wordt afgevoerd én een altijd open Haringvliet. Dat is de grove opzet van de plannen van Gé Beaufort, die hij op persoonlijke titel ontvouwde op de Dag van het Waterbeheer 2009, georganiseerd door KIVI NIRIA afdeling Waterbeheer, Rijkswaterstaat, het ministerie van Verkeer en Waterstaat en de Unie van Waterschappen. Hoewel zijn lezing enigszins buiten het thema van de dag viel (realisatie van de Kaderrichtlijn Water) lokte zijn verhaal op 8 september in Utrecht veel reacties uit. De tegenstelling met de plannen die op dit moment worden uitgevoerd, is dan ook groot.

Beaufort (Rijkswaterstaat Dienst Infrastructuur) stelt voor een gedeelte van de primaire keringen te vervangen door onbreekbare dijken. Dat kunnen hele brede dijken zijn (klimaatdijken) of de huidige dijken, maar dan versterkt. Door het aanbrengen van een 'kraan' bij Pannerden in de vorm van sluizen kan de waterverdeling anders geregeld worden. In de optiek van Beaufort zou meer moeten worden ingezet op de afvoer van rivierwater via de Waal. De rivierdijken moeten dan wel verhoogd worden om de hogere waterstand aan te kunnen. De derde stap is het volledig openen van het Haringvliet om maatgevende afvoeren snel te kunnen afvoeren. De kosten van deze maatregelen vallen volgens Beaufort aanmerkelijk lager uit dan voor het huidige veiligheidsbeleid, waarbij hij duidelijk stelde dat het natte-vingerwerk was. Omdat deze plannen afwijken van het ingezette beleid, is geen verder onderzoek naar de kosten en de uitvoering verricht.

De vorige grote inspanning op veiligheidsgebied, de Deltawerken, hebben veel veiligheid gebracht, maar ook ecologische problemen. René Boeters (Rijkswaterstaat

Dienst Zeeland) noemde de blauwalg in het Volkerak-Zoommeer, de slechte ecologie in Veerse Meer en de Grevelingen en de zandhonger in de Oosterschelde. De betrokken partijen werken aan oplossingen. Uitgangspunt daarbij is de terugkeer van estuariene dynamiek. Complicerende factor is het in stand houden van de zoetwatervoorziening in de regio. Daarom wordt gedacht aan het zout maken van het Volkerak-Zoommeer en de Oosterschelde, waarbij luchtballen- of waterschermen worden gebruikt om zoutindringing te voorkomen.

Ook een groot deel van de Nederlandse oppervlaktewateren heeft problemen om de KRW-normen te halen. Het waarschijnlijk grootste (en moeilijkst op te lossen probleem) is het teveel aan nutriënten in het water. Een belangrijke (historische) oorzaak daarvan is de landbouw. Hoewel de emissie vanuit de landbouw al is afgenomen, is dat samen met de historische depositie nog steeds teveel. Janjo de Haan (WUR Praktijkonderzoek Plant en Omgeving) beschreef een aantal projecten waarin gezamenlijk met boeren naar vermindering van de emissie wordt gekeken. Hij stelde

dat emissies onvermijdelijk zijn als we in Nederland landbouw willen houden. Voor de glastuinbouw ligt dat anders, bleek uit het verhaal van Marianne Mul (Unie van Waterschappen). Samen met de sector is een traject ingezet om in 2027 nagenoeg emissievrij te werken. Daarbij wordt ingezet op een landelijke aanpak, ondanks de gebiedsgerichte aanpak die de KRW voorstaat.

Jan Lemkes van Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard benadrukte dat het waterschap zelf maatregelen kan nemen, maar ook afhankelijk is van de activiteiten van anderen. Goed inspelen via bijvoorbeeld vergunningverlening op die activiteiten kan bijdragen aan het halen van de KRW-doelen. Veel KRW-maatregelen zijn niet bijzonder, maar maken deel uit van het dagelijkse beheer.

Rijkswaterstaat

Ook Rijkswaterstaat is druk bezig met de KRW-maatregelen. In totaal staan tot 2027 350 maatregelen op stapel, waarvan er 185 voor 2015 moeten worden uitgevoerd. Een deel daarvan is, zoals Lemkes al zei, onderdeel van de dagelijkse praktijk. Maar uit het verhaal van Tom van der Wekken (coördinator KRW Programmabureau Rijkswaterstaat) bleek dat toch ook veel nieuwe trajecten opgestart moeten worden. Eind dit jaar moeten de definitieve plannen worden vastgesteld: de start van de planstudies en de realisatie is in januari 2010.

De taken van de provincies op het gebied van waterbeheer (en de KRW) zijn blijkens het verhaal van Herbert Bos (Provincie Overijssel) divers. De provincie heeft zowel uitvoerende als controlerende taken, maar moet zich ook bezig houden met minder tastbare zaken als communicatie en het zorgen voor inspiratie. Zowel de provincie als de andere partijen zullen nog hard aan de KRW-opgave moeten trekken.

Blauwalg in het Volkerak-Zoommeer: één van de waterkwaliteitsproblemen die moeten worden opgelost.

